№ 136. Czwartek 17. Czerwca 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księztwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Azya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 17. czerwca. Dnia 16. b. m. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część III. oddziału II. z r. 1858 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

Nr. 9. Obwieszczenie c. k. galicyjskiego namiestnictwa z dnia 17go kwietnia 1858 l. 15.752, zn auką dla osób niebędących lekarzami, względem ocucania zaumarłych, tudzież niesienia pierwszej pomocy w nagłem niebezpieczeństwie życia.

Sprawy krajowe.

Gazeta wiedeńska pisze: Następujące zestawienie okazuje w jakim stosunku zostawali ci rekruci co pisać umieli, do kolegów niepiśmiennych w latach 1856—1857.

	1856		1857	
	asenterowani	umiejący pisać	asenterowani	umiejący pisac
Niższa Austrya	2092	1375	2649	2323
Wyższa Austrya	1553	1246	1630	1335
Salzburg	310	306	1269	913
Styrya	2026	502	2234	651
Tyrol	917	168	1250	217
Karyntya	658	184	1147	449
Kraina	902	27	1062	72
Wybrzeże	1082	64	1092	126
Lombardya	6767	2176	7043	2491
Wenecya	5698	1906	6678	2326
Węgry	16.784	2381	21.474	3319
Wschodnia Galicya	6598	119	7754	208
Zachodnia Galicya	3357	113	4627	127
Bukowina	942	29	1143	33
Czechy	6665	4383	11.111	6600
Morawia i Szlązk	3476	1375	6209	2821
Siedmiogród	4738	258	1346	456
Wojewodzina i Banat . . .	3015	333	5915	384
Kroacya i Slawonia . . .	1967	158	2430	35
Dalmacya	751	33	928	9
Suma	70.298	17.336	88,998	24.995

Ameryka.

(Oburzenie przeciw Anglii nieustaje.)

Okrętem „Persea“ nadeszły wiadomości z Nowego Yorku z 27. maja. Oburzenie wywołane gwałtownem przetrząsaniem okrętów amerykańskich przez angielskie statki wojenne doszło tak wysokiego stopnia, że najmniejsza nieprzezorność może sprowadzić najniebezpieczniejsze skutki. Znowu nadeszły wiadomości, że Anglicy przytrzymują amerykańskie okręta; i tak bryg „Maria Fribon“ w porcie Sagua la Grande i „John i Albert“, do którego Anglicy dawali ognia, gdy odbywał żeglugę z Genuy do Nowego Orleanu, Lord Napier, angielski poseł w Washingtonie, znajduje się w nienajprzyjemniejszem położeniu, i szuka rady u rządu swego i u admirała angielskiej eskadry. Utrzymuje, jak piszą do *New York Herald* z Washingtonu, że w instrukcyach właściwych admirałów musi jakieś nieporozumienie zachodzić (na to odwołuje się podobno telegrafowane z Londynu oświadczenie lorda Clarendona), i że rząd jego nie odmówi wyjaśnienia. — Tymczasem w senacie przedłożono bil, mocą którego ma być upoważniony prezydent żądać od Anglii stanowczo zadosyćuczynienia, a jeżeli będzie potrzeba, przystąpić do odwetu. Minister marynarki wydał rozkaz uzbroić wszystkie okręta wojenne i wyprawić na wody Maxykańskie, w którymto zamiarze powołano wszystkich w Washingtonie znajdujących się oficerów floty do czynnej służby. A na kongresie będzie przedłożony bil, ażeby upoważniono rząd wybudować 10, a według innych nawet 30 łodzi kanonierskich. W Nowym Yorku oddały się pułki pod dyspozycyę prezydenta w przypadku wojny z Anglią, a na warstaty okrętowe w Broklyn wyznaczono dalsze 50.000 funt. sztr. Wszystko to okazuje niezwyczajne oburzenie, a jednak w ogóle zdaje się panować przekonanie, że Anglia wszystko uczyni, ażeby uniknąć zerwania przyjacielskich stosunków.

Hiszpania.

(Złagodzenie ustawy prasy. — Przywóz zboża dozwolony. — Wybory do Kortezów.)

Madryt, 7. czerwca. Izabella II. powróciła przedwczoraj do Aranjuez. Ministrowi spraw wewnętrznych przedłożono, przez licznych literatów podpisaną petycyę, w której wystawiony jest niekorzystny wpływ, jaki wywiera na literaturę obecna ustawa prasy. Mówią, że p. Posada użyje, nienadwerężając ustawy, takich środków, które autorom większą nadadzą rękojmię i uwolnią ich przy wydawaniu powieści od niektórych niekoniecznie potrzebnych formalności. — Przedłużenie wolnego przywozu zboża zostało bardzo dobrze przyjęte. Żniwa niebędą tak obfite jak myślano w początku, jednak niesą tak złe, aby usprawiedliwiały podwyższenie ceny.

— Dziennik *Gaceta* zawiera okólnik ministra spraw wewnętrznych, Posada Herrery, do gubernatorów prowincyi względem zachowania się przy ogólnych wyborach prowincyonalnych deputacyi, które królewski dekret z dnia 23. maja wyznaczył na dzień 18go lipca. Ten okólnik stoi w sprzeczności z rządowym systemem za który ręczy większość deputowanych kongresu, gdyż gubernatorom wzbroniono wywierać wpływy na wybory. Dalej nakazuje minister gubernatorom, że polityka w organizacyi prowincyonalnych deputacyi nie ma przeważać, a tem samem daje im do zrozumienia, że minister niezamierza wykluczać Progresistów i td. A ponieważ minister pośrednio występuje przeciw większości deputowanych kongresu, zatem oczekują rozwiązania Kortezów albo rezygnacyi ministrów.

Anglia.

(Nowe pismo. — Okręt z niewolnikami. — Posiedzenie w parlamencie d. 10. czerwca.)

Londyn, 11. czerwca. Z Hamburga miało nadejść ostatniemi dniami mnóstwo exemplarzy pisma: *Reorganisation of the Nation*, expedyowanych pocztą do osób prywatnych w Anglii. Pismo to zaleca: Powszechną równość, zniesienie małżeństwa, emancypacyę kobiet, wyniesienie filozofii na stopień religii świata i t. p. Dziennik *Times* ostrzega czytelników, ażeby nieprzyjmowali tego pisma, ale nie dla niebezpiecznej jego dążności, lecz dla wysokiego porto, gdyż tajemniczy reorganizator nie frankuje swoich przesełek.

— Między zatoką Black-Point i Loango u zachodniego wybrzeża Afryki pojmał niedawno angielski statek „Heron“ okręt z niewolnikami. Polowanie trwało dość długo, i „czarny okręt“ zatykał najpierwej francuską a potem amerykańską banderę. Pokazało się, że niemiał żadnych papierów, tylko mnóstwo łańcuchów, kotłów, beczek na wodę i niewolników na pokładzie. Załoga jego składała się z 25 ludzi, między tymi 12 Hiszpanów, którzy skryli się w czasie przetrząsania okrętu. Znaleziono przy nich 1200 f. szt. w dublonach.

— Na posiedzeniu *izby wyższej* z 10go b. m. zaproponował hrabia *Fortescue* wtóre odczytanie bilu, którymby zniesiono przepis dla członków izby niższej wykazywać się z posiadania potrzebnego majątku, jeśli chcą otrzymać wstęp do parlamentu. Prezydent ministrów — mówi dalej wnioskodawca — nie skłania się wprawdzie do poparcia tej propozycyi, lecz zapewne nie będzie się jej opierać wyraźnie. Warunek wykazania się z majątku uważa hr. *Fortescue* za ograniczenie prawa wyborów. A jeśli żąda się od członków izby niższej, by się wykazali posiadaniem majątku, tedy tem bardziej jeszcze należałoby pod to prawo podciągnąć i parów, którzy wyższe od tamtych zajmują stanowisko. Wolni są jednak od tego, a w dawniejszych parlamentach zasiadali już i tacy parowie, których majątek tak był szczupły, że nie upoważniał ich nawet do zastępstwa w izbie niższej choćby tylko małego miasteczka; oprócz tego mieli najstarsi synowie najuboższych nawet parów prawo zasiadania w izbie niższej, nie ustępując w tej mierze i najbogatszym właścicielom posiadłości gruntowych. Dopiero aktem za czasów Królowy Anny położono członkom izby niższej warunek posiadania majątku, a później obostrzono jeszcze tę ustawę. Lecz jak wiadomo, umiano sobie i tem radzić, tak że lepiej uchylić ustawę tę zupełnie. — W tem miejscu musiano przerwać sprawozdanie, gdyż poczta już odchodziła.

Izba niższa. P. *Gregory* zapytywał, czy też poselstwo angielskie odwołano z Heratu, i doradza, by dłużej nie upierano się przy niezawisłości tej warowni, o jaką prowadzono wojnę ostatnią z Persyą. Na to odrzekł podsekretarz stanu, pan *Fitzgerald*: wysłany do Heratu pułkownik Taylor powrócił wprawdzie ztamtąd, gdyż misya jego była już dopełniona, lecz niezawisłość Heratu jest zupełnie zagwarantowana. Na zapytanie wicehrabi *Goderich'a*, czy się też sprawdza, co miał powiedzieć poseł amerykański we Francyi, p. Mason, jakoby rząd angielski zawiadomił hrabię Walewskiego o tem, że nie będzie przeciwny planowi francuskiemu co do wywozu murzynów z zachodnich wybrzeży afrykańskich, pokąd tylko kolonie angielskie będą miały dostateczną liczbę robotników chińskich— odpowiedział p. *Fitzgerald*, że pan Mason musiał się w tej mierze omylić, gdyż rząd angielski nigdy się na plan rzeczony nie zgodził, i przeciwnie mocno nad nim ubolewał. Jakoż i sam rząd francuski zgodził się nareszcie na to, by sprawę tę rozstrzygnęło ostatecznie dwóch sędziów polubownych, z których każde państwo po jednym wybierze.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Ustawa ruralna. — Demonstracya Orleanistów. — Kupno Longwoodu. — Uchwały w izbie.)

Paryż, 11. czerwca. Dziś po południu nadeszła tu ważna wiadomość, że Król Neapolu zezwolił na zapłacenie indemnizacyi mechanikom angielskim i na uwolnienie całej załogi paropływu „Cagliari.“

— Królowa Krystyna przybyła dziś do Paryża.

— W kilku departamentach ma rozpocząć się sprzedaż dóbr kościelnych w ciągu miesiąca października. Słychać nawet, że rząd chce wezwać także gminy, ażeby, gdzie bez trudności da się to dokonać, sprzedawały dobra gminne i zamieniały na renty.

— Ministeryum wojny każe sporządzać znaczną ilość gwintówek podług najnowszego wzoru, który otrzymał sankcyę Cesarza.

— Francuski system telegraficzny ma otrzymać nową organizacyę. Siedziba głównej administracyi dotąd w ministeryum spraw wewnętrznych, ma być wkrótce przeniesiona do nowego Luwru i będzie przeto znajdować się prawie we środku miasta.

— Dla nadzwyczajnie pomyślnych raportów o stanie zasiewów we wszystkich częściach Francyi, spadły ceny pszenicy na targu marsylskim o 50 centymów na hektolitrze. Na targ do Marsylii przywieziono 22.000 hektolitrów zboża.

— *Monitor* wczorajszy ogłosił zarys ustawy ruralnej, która z trzech części się składa. Pierwsze dwie części odnoszą się do gruntu suchego, do rzek i do stawów, a trzecia do przepisów policyjnych w tej mierze. Straż polową stanowić ma korpus osobny, a ztąd urośnie 35.000 ludzi dla rezerwy wojennej. Sprawozdanie o tej nowej ustawie ułożył hrabia Casabianca, a cały zarys jej przyjął senat bez żadnej zmiany.

— O nabyciu dawniejszego pomieszkania Cesarza Napoleona I. na wyspie św. Heleny donosi *Monitor* temi słowy: „Cesarz powziął myśl szlachetną nabycia na własność Francyi tego zabudowania, w którym Napoleon I. życia dokonał, jak niemniej i grobu, gdzie popioły jego spoczywały. Ciało prawodawcze wchodząc w tę myśl wzniosłą i chwalebną pozwoliło ministrowi spraw zewnętrznych kredyt w sumie 180.000 franków. Tak więc nabyto już stanowczo te drogie zabytki. Dnia 18go marca 1858 odstąpiono uchwałą władzy miejscowej na wyspie św. Heleny (a potwierdzoną dnia 7go maja przez Jej Mość Królowę angielską) Cesarzowi Francuzów i jego spadkobiercom prawo posiadania posiadłości Longwood wraz z grobem Napoleona I.“

— O zabiegach stronnictwa orleańskiego szczególnie po zgonie ś. p. księżny orleańskiej pisze półurzędowy dziennik *Constitutionel* między innemi:

„Zgon księżny orleańskiej dał tak za granicą jak i we Francyi pewnej liczbie Francuzów powód do manifestacyi politycznych. Nie doznali oni żadnej przeszkody w tej mierze, a nawet i wspomnień publicznie obwieszczanych nie wzbraniano. Rząd Cesarza pojmuje i szanuje cześć wspomnień wszystkich bez różnicy stronnictw, i nie wchodzi w to wcale, jakie przy tem mogą żywić nadzieje. Pewny swego pochodzenia popularnego, uwodzi się chętnie wspaniałością, i ma to sobie za szczęście, że więcej może w tej mierze uczynić, niż inne rządy śród takich stosunków. Dzieje spółczesne mogą o tem najlepiej poświadczyć, a ci wszyscy, którzy tęsknią za przeszłością, nie potrzebują ukrywać się bynajmniej z swemi uczuciami. Potężne i trwałe dzieło powszechnego prawa wyborów niewiele się troszczy ich pielgrzymką, utyskiwaniem i niechęcią, i dozwala im sarkać w dziecinnem uniesieniu na to, co im daje ochronę, lub nie uznawać tego dobra, jakiego doznają.“

— W uchwałach francuskiej izby zajmują na każdej sesyi pierwsze miejsce pozwolenia na pożyczki albo nadzwyczajne nałożenia podatków; także i na ostatniej bardzo czynnej sesyi, podczas której wydano 161 a między tymi wiele bardzo ważnych uchwał, znajduje się znowu cały szereg powyż wzmiankowanych dekretów. Dziennik *Siecle* zestawia je i następujące podaje rezultaty: Pozwolono 35 pożyczek dla miast, między temi dwie z nadzwyczajnem opodatkowaniem a dwie na budowę nowych kościołów, dalej ośm pożyczek dla departamentów, razem w kwocie 11,862.431 franków. Prócz tego wylicza dziennik *Siecle* jeszcze 27 departamentów, na które nałożono nadzwyczajne podatki.

— *Monitor* pisze, że jeszcze wczoraj wieczór ukazywały się gdzieniegdzie płomienia na pogorzelisku magazynów Grand Conde, dziś jednak rano przystąpiono do spiesznego wywiezienia gruzów. Dotąd nie znaleziono jeszcze kasy, która najważniejsze zawierała papiery. Z ludzi ranionych podczas pożaru nie znajduje się nikt w niebezpieczeństwie życia.

Belgia.

(Nowiny dworu.)

Z Bruxelli donoszą z 10. czerwca: Dnia jutrzejszego spodziewają się tu księcia Brabantu; dnia 17go udaje się Król w towarzystwie dwóch książąt w podróż do Anglii, gdzie dłużej zabawi.

Holandya.

(Wydobycie ładunków zatopionych.)

Przed 50ciu laty przeszło zatonął niedaleko Vlardingen okręt „Lutine“ z ładunkiem sztab złotych i srebrnych. Dawniejsze usiłowania nurków, by wydobyć z morza skarby te na powrót nie powiodły się wcale. Niedawno ponowiono te usiłowania i odzyskano skarby, które tak długo w morzu spoczywały.

Włochy.

(Ultimatum angielskie. — Protest Grimaldich.)

Z Turynu piszą: Lorda Malmesbury depeszę z „ultimatum“ do rządu neapolitańskiego wysłano z Londynu dnia 25. maja. Depesza ta zbija dotychczasowe argumenta p. Carafy, a w szczególności to twierdzenie, jakoby marynarce jakiegokolwiek państwa przysłużać miało prawo ścigania okrętów innego państwa nawet po za obrębem narodowej przestrzeni morskiej. Gabinet angielski zniżył sumę wynagrodzenia dla obydwóch maszynistów z 8.000 na 3.000 funtów szterlingów: dalej przyjmuje pośrednictwo tylko mocarstwa rzędu drugiego, wyłączając od tego każde mocarstwo wielkie. Proponuje Szwecyę za pośrednika, jeśli Neapol nie zgodzi się raczej na Holandyę, Belgię lub Portugalię. Depesza wyznacza termin dni 10ciu do wydania odpowiedzi, a to od dnia wręczenia pisma. W razie dalszego opierania się Neapolu, ma zatępca angielski, p. Lyons, wyjechać do Rzymu. Oprócz tego podaje depesza radę, by Neapol zaspokoił także i Sardynię w słusznych jej żądaniach. Hrabia Cavour z swej strony wysłał 4. czerwca depeszę z Turynu, w której domagał się uwolnienia załogi okrętu „Cagliari“ i przyjęcia pośrednictwa. Poleca i on pośrednictwo mocarstwa drugiego rzędu, a w szczególności Szwecyę. Gdyby w przeciągu dni 10ciu nie otrzymał odpowiedzi, natenczas poseł sardyński wyjechać ma niezwłocznie z Neapolu.

— Odstąpienie dwóch części księztwa Monaku, mianowicie Mentonu i Rakkabruny rządowi sardyńskiemu znalazło przeciwnika. Jeden z potomków Grimaldego wydał memoryał do mocarstw, które podpisały traktat wiedeński z roku 1815, wzywając ich pomocy przeciw panującemu teraz księciu Karolowi III. Odwołuje się na to, że książę ten należy do familii Montignon, i tylko zaślubieniu swego dziada z Grimaldówną zawdzięcza swe imię i prawo do księztwa. Dla tego protestu musiał rząd sardyński zawiesić dotychczasowe układy, i pełnomocnik jego, hrabia Pallieri, został odwołany z Paryża.

Niemce.

(Broszura „Polityka przyszłości.“ — Przesilenie pieniężne. — Archiwum kolońskie otwarte. — Kompetencya nauczycieli w zakładach katolickich. — Ostatni Cygan. — Konferencye mennicze.)

Z Berlina piszą, że dowiedziano się nareszcie o prawdziwym autorze broszury niemieckiej: „Polityka przyszłości ze stanowiska pruskiego,“ a za tem poszło, że wielu marzycieli politycznych ochłódło w swym zapale.

— Przykrości przesilenia pieniężnego w ciągu ostatnich miesięcy w Berlinie nie ustały jeszcze całkiem, gdyż brak pieniędzy i w tem się okazuje, że koleją żelazną coraz mniej przesyłają towarów, a nawet i mniej już osób podróżuje.

Monachów, 8. czerwca. Przy otwarciu konferencyi względem regulacyi cwancygierów byli następujący pełnomocnicy obecni: Würtembergski, Badeński, z wielkiego księstwa Hessen, Meiningen i

z Bawaryi. Pełnomocnicy Prus i wielkiego księztwa nasauskiego nie byli jeszcze obecni. Dziś miała konferencya znów posiedzenie.

Z Kolonii donoszą, że miasto postanowiło otworzyć archywum swe na użytek powszechny, a szczególnie dla badaczy historycznych. Zgromadzenie deputowanych miejskich wyznaczyło fundusz na wydanie dzieła: „Codex diplomaticus coloniensis.“ Archiwista miejski, dr. Ennen wspólnie z nauczycielem gymnazyalnym dr. Eckertz zajął się wydaniem dzieła tego w pięciu tomach. Pierwszy tom zawierać ma dokumenta odnoszące się wyłącznie do konstytucyi kolońskiej, i wkrótce wyjdzie z druku. Inne tomy zapełnione będą dokumentami bez wyboru, i tylko ułożone być mają w porządku chronologicznym.

Druga Izba w Hanowerze odrzuciła na posiedzeniu z 7. czerwca propozycyę konferencyi, by przystąpić do uchwały izby pierwszej, według której nauczyciele katolickich zakładów naukowych nie mają podlegać ustawie o urzędnikach publicznych. Odrzucono także i dwa wnioski ministeryalne w sprawie wydatków budżetu.

— W Horb umarł niedawno ostatni Cygan Wirtembergu. Przed 50 jeszcze laty byli cyganie prawdziwą plagą w tym kraju. Ze Sztutgardy donoszą, że pierwszych dni czerwca kosztował funt wiszeń 48kr. a 8go b. m. już tylko 6 krajcarów.

Rosya.

(Komitety w sprawie włościańskiej. — Palenie obligacyi zgasłych. — Towarzystwo handlowe zakaspijskie. — Dar Jakowlewa.)

Petersburg, 5. czerwca. Szlachta gubernii Mińskiej i Czernichowskiej otrzymała już także pozwolenie zakładać komitety do załatwienia sprawy włościańskiej, przezco pomnożyła się liczba komitetów na 37. — Jutro nastąpi na dziedzińcu expedycyi biletów kredytowych spalenie 60 milionów rubli, które mają być zniszczone na mocy wydanego niedawno ukazu.

Wczoraj dnia 4. czerwca ogłosiła gazeta senatu ukaz względem założenia „zakaspijskiego towarzystwa handlowego“. Po najwyższem pod dniem 7. czerwca 1857 roku zapadłem potwierdzeniu postanowienia kaukazkiego komitetu pozwolono komercyalnemu radcy Kokorewowi, rzeczywistemu radcy państwa Tornaowi i radcy państwa Nowosielskiemu, przedsiębiercom rosyjskiego towarzystwa handlu i parowej żeglugi na czarnem morzu utworzyć towarzystwo akcyonaryuszów pod nazwą „zakaspijskie towarzystwo handlowe“ na następujących podstawach: 1) Towarzystwo zostaje założone dla zapewnienia rosyjskim wyrobom odbytu w Persyi i środkowej Azyi, i dla przywożenia ztamtąd wszystkiego, co okaże się pożytecznem i potrzebnem. Dlatego zostaną założone na odpowiednich miejscach faktorie tego towarzystwa, komisyjne biura i składy. 2) Towarzystwo składają trzej powyż wymienieni założyciele. Na przyszłość obiera wspólników albo akcyonaryuszów tylko p. Kokorew. 3) Tymczasowo ogranicza się kapitał towarzystwa na dwa miliony srebrnych rubli, które podzielone są na sto akcyi, każda po 20.000 s. r. Towarzystwo rozpoczyna swą czynność bezpośrednio po potwierdzeniu tego statutu, poczem zaliczy się na każdą akcyę 25 procent, zatem 5000 sr. rubli, reszta zaś zostanie zaliczona w ratach, jakie wyznaczy założyciel Kokorew. 5) Towarzystwo płaci podatek pierwszej giełdy, jednak żadnemu z założycieli albo akcyonaryuszów nie wolno prowadzić na własną rękę handel z Azyą w handlowych miejscach towarzystwa. 6) Towarzystwo ma prawo do zakładów i fabryk, oraz do sporządzania fabrykatów z Azyi wywiezionych albo tamże posyłanych. §§. 7, 8 i 9 zawierają szczegółowe postanowienia.

Jakowlew odznaczył się znowu, gdyż ofiarował 30.000 srebrnych rubli na korzyść pielgrzymów wschodniego kościoła w ziemi świętej.

Księstwa Naddunajskie.

(Konzul angielski napastowany.)

Belgrad, 7. czerwca. Angielskiego konzula jeneralnego pana Fonblanque, gdy przechadzał się w południe po plantacyach twierdzy, napadł żołnierz turecki i pokaleczył kamieniami i szablą. Nie mogła tu zajść pomyłka, gdyż konzula można było łatwo poznać po kaszkiecie uniformowym. Napad ten przyprawił konzula o niebezpieczną słabość.

Grecya.

(Obchód wstąpienia na tron Króla. — Hojności Siny. — Wiadomości bieżące.)

Ateny, 5. czerwca. Urodziny i rocznicę wstąpienia na tron Jego Mości Króla obchodzono we wtorek w zwykły sposób z wielką uroczystością. Przy odspiewaniu *Te Deum* w katedralnym kościele byli obecni ministrowie i wysocy dygnitarze państwa; garnizon wystąpił w paradzie a wieczorem oświetlono publiczne budynki. Ich Mość Królestwo bawili po ten czas w klasztorze Pentelikon w pobliżu stolicy. Pentelikon znany jest od wieków z swych sławnych pokładów marmuru. Utrzymują, że Ich Mość Królestwo wrócą dopiero po 10 albo 12 dniach. Na wysłanie dwóch uczniów do Paryża na studya astronomiczne, ułatwione hojnością Jego Excelencyi królewskiego posła w Wiedniu p. barona Siny, pozwolił obecnie rząd stanowczo, i ogłosił warunki dla starających się. Rząd zezwala miesięczne stypendya podczas sześciu lat studyów, kładzie jednak za warunek, oddać się wyłącznie nauce astronomii, co pan baron Sina zastrzegł także.

— Zajścia na Kandyi przypełniły Syryę i sąsiednie wyspy wychodźcami z Krety.

— Francuski poseł przy greckim dworze p. Montherat wyjechał wczoraj za urlopem do Marsylii.

Turcya.

(Wiadomości bieżące.)

Do Batum wybiera się temi dniami z Konstantynopola kilku inżynierów francuskich, opatrzyć kopalnie srebrne, jakie się w tamtych stronach znajdują. Do Karsu udaje się pruski pułkownik inżynieryi, Bluhm, by twierdzę tę zrestaurować i według nowoczesnej sztuki wojennej obwarować.

Azya.

(Stosunki z Japonią.)

Paryska *Presse* przynosi wiadomości z Schanghai z 6. kwietnia: „Mamy ważne wiadomości z Japonii. Amerykanie pracują z niezwyczajną gorliwością nad tem, ażeby tę targowicę opanować; Rosyanie także nie próżnują, a dyplomacya ich wysila się, i japoński rząd zdaje się z szczególniejszą łaską jej sprzyjać. Mogę donieść za rzecz pewną, że na urzędowych konferencyach, które admirał Putiatyn miał niedawno z gubernatorem w Nangasaki, otrzymał najwyraźniejsze zapewnienie, że rząd w Jeddo ma zamiar dotychczasowy system swój całkiem zmienić. Dwór chce stosunki handlowe Japonii z wielkiemi mocarstwami nadmorskiemi ile możności rozszerzyć, i żeby spiesznieј to osiągnąć, będą posłowie wyprawieni na zachód. W kilka dni po tej konferencyi otrzymał rosyjski admirał urzędowe doniesienia z Jeddo, które potwierdziły zapewnienie gubernatora, i wysłał natychmiast jednego z swych adjutantów do Petersburga. Holendrzy z swojej strony pracują na zasadzie swoich dawniejszych stosunków z Japonią; dokazali już tego, że książę, siostrzeniec Cesarza, mianowany jest posłem przy dworze holenderskim; według nowszych wiadomości odpłynął już na statku holenderskim, i niezadługo z świetną świtą stanie w Europie.“

Afryka.

(Podróż książąt Marokkańskich. — Karawana do Mekki.)

Alexandrya, 27. maja. Angielską parową fregatą „Vultur“ przybyło tu dziś trzech członków rodziny Cesarza Marokkańskiego; są to książęta Mohamut-Abdallah, Mohamet-Ali i Ibrahim Muley. Przybyli w odwiedziny wicekróla Egiptu, oraz aby zrobić podróż po Egipcie. Ich przybycie zrobiło tu pewne wrażenie. Jestto drugi wypadek, że Cesarz Muley-Abd-ur-Rhaman wysyła do Egiptu książąt swej rodziny. W 1839 roku przyjeżdżał jeden z jego braci z rozkazu Cesarza do Egiptu odwiedzić Mehemeda Ali. Trzej marokańscy książęta, którym liczna towarzyszy świta, zwiedzą, przed swym powrotem do Tangeru, jeszcze Arabię i Mekkę.

Alexandrya, 23. maja. Mustafa-Effendi, którego Sułtan mianował dowódzcą wielkiej karawany do Mekki, stanął w tem mieście. Misya jego ma tą razą pewną polityczną ważność, gdyż w tym roku po raz pierwszy od czasu panowania Mahmuda nastąpi oddanie sławnej czarnej zasłony, którą podczas festynów będzie Kaaba pokrytą, a którą tylko sam Sułtan ma prawo dawać. Kilku książąt mahometańskich i księżniczka z familii cesarskiej będą się znajdować na tej ceremonii, która właściwie jest dokumentacyą religijnego zwierzchnictwa Sułtana.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 14. czerwca. Podług prywatnych wiadomości z Raguzy wyładowały przedwczoraj wieczór 2 tureckie paropływy z 1125 ludźmi w 2 batalionach i 51 końmi pod dowództwem Mahomeda Baszy w Grawozy; wojsko wysiadło na ląd wczoraj zrana. — Dziś zrana zarzuciła kotwicę u wyspy Croma na południe od Raguzy rosyjska korweta parowa „Polkove“ o 44 działach i załogą liczącą 400 ludzi pod dowództwem kapitana fregaty Juszkowa. Przybyła z Mesyny po dwudniowej podróży i salutowała za przybyciem do zatoki.

Paryż, 12. czerwca. Do Marsylii nadeszła wczoraj poczta z *Kalkuty* z wiadomościami do 4. maja. Jak się pokazuje z pewnego okolnika handlowego było położenie Anglików coraz gorsze. Choroby srożyły się w armii angielskiej, i obawiano się zgubnych skutków upałów. Jak donoszą z *Hongkongu* z 23. kwietnia mieli pełnomocnicy sprzymierzonych mocarstw układać się wprost z Cesarzem chińskim.

Paryż, 14. czerwca. Dzisiejszy *Monitor* zawiera nowy artykuł o roznoszeniu pism drukowanych. Dziennik urzędowy przypomina w nim ministeryalny zakaz co do rozszerzania tą drogą pism religijnych, które mogłyby podburzać namiętności. Potrzeba kłaść tamę zabiegom towarzystw zagranicznych, które mają znaczne środki do dyspozycyi, i powysyłały ajentów dla wywoływania agitacyi.

Londyn, 14. czerwca. Królowa ma we środę powrócić z Birminghamu. Król belgijski spodziewany tu jest we czwartek. Paropływ z Brazylii przywiózł 65.900 funt. sztr.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 16. czerwca. Spęd bydła rzeźnego na targu poniedziałkowym liczył 214 wołów, mianowicie z Rozdołu 4 stada po 12, 12, 10 i 16 sztuk, z Szczerca 11 szt., z Bóbrki 4 szt., z Krzywczyc 5 stad po 15, 39, 36, 20 i 20 sztuk, z Bursztyna 10 szt., a z Przemyślan 9 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 93 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła,

mogącego ważyć 300 ℔ mięsa i 30 ℔ łoju, 51r.; sztuka zaś, którą szacowano na 370 ℔ mięsa i 42 ℔ łoju, kosztowała 68r. 30kr. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 16. czerwca.		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	43	4	47
Dukat cesarski	„ „	4	47	4	51
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	15	8	19
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	35	1	36
Talar pruski	„ „	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	40	80	5
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	45	80	15
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	24	83	10

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 14. czerwca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83 1/4–83 3/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94–94 1/2. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 1/2 – 97. Obligacye długu państwa 5% 82 5/16–82 3/8., det. 4 1/2% 72 5/8–72 1/2, det. 4% 65–65 1/8, detto 3% 49 3/4–50. detto 2 1/2% 41 1/8–41 1/4, detto 1% 16 1/4 – 16 1/2. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 94 1/2 – 95. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 93–93 1/4, detto węgier. 81 1/8–81 5/8, detto galic. 80 1/2–80 3/4, detto siedmiogr. 79 5/8 – 79 7/8, detto innych krajów koron. 84 – 86 Oblig. bank. 2 1/2% 64–64 1/2 — Pożyczka loter. z r. 1834 302–305. Detto z roku 1839 129 1/4 – 129 1/2. Detto z r. 1854 109 3/4–109 7/8. Renty Como 15 3/8–15 5/8.

Galic. list. zastawne 4% 78–79. — Półn. Oblig. Prior. 5% 88 1/2–89. Glognickie 5% 81–82. Obligacye Dun. żegl. par. 5% 86 1/2–87. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 78–79. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 108 1/2–109 1/2. Akcyi bank. narodowego 969 – 970. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 234–234 1/4. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 114 – 114 1/4. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 85 3/4–86 — Detto półn. kolei 168 1/4–168 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 268 3/4 – 269. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 – 100 1/8. — Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 92 1/2–93 — Detto cisańskiej kolei żel. 100 – 100 1/8. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 238–239 — Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 184–184 1/2. Detto losy tryest. 108 – 108 1/2. Detto tow. żegl. parowej 539–541. Detto 13. wydania 103 1/2 – 103 5/8. Detto Lloyda 340 – 345. Peszt. mostu łańcuch. 59 – 60. Akcye młyna parowego wiéd. 70–72. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 80 1/2–81. Windischgrätza losy 25 1/2–25 3/4. — Waldsteina losy 27 3/4–28. Keglevicha losy 14 1/2–14 3/4. — Ks. Salma losy 42 3/4–43. St. Genois 37–37 1/2. Palffego losy 38 1/4–38 1/2. Clarego 37 3/4–38.

Amsterdam 2 m. 86 1/2 l. Augsburg Uso 104 1/2. Bukareszt 31 T. 263. Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 104 l. —. — Hamburg 2 m. 76 3/8. Liwurna 2 m. 104. — Londyn 3 m. 10 – 10 1/2. — Medyolan 2 m. 103 7/8. — Paryż 2 m. 121 7/8. Cesarskich ważnych dukatów agio 7 1/4–7 1/2. Detto koron. 14 7. — Napoleons'dor 8 14 – 15. Angielskie Sover. 10 15. — Imperyał Ros. 8 20. — Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. czerwca.

Oblig. długu państwa 5% 82 7/16; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa 4 1/2% —; 4% —; 3% —; 2 1/2% —; pożyczka loter z r. 1834 —; z r. 1839 —; z r. 1854 —; poż. nar. z r 1854 83 7/16. Obl. banku —. Akcye bankowe 975 1/2. Akcye zakładu kredytowego 232 1/2. Akcye kolei półn. po 1000 złr. 1673 3/4. Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 269 1/4; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej —. Kolej cesarzowy Elżbiety — —. Kolej połud. półn. komunikacyjna 184 1/2. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 539. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. — ; detto galicyj. 80 1/2. detto węgierskie 81 1/8. — Amsterdam —. Augsburg 104 3/8. Bukareszt 263. Konstantynopol —. Frankfurt 104 Hamburg 76 1/2. Lipsk — Liwurna 104. Londyn 10–10 1/2 Medyolan 104. Marsylia —. Paryż 121 7/8. Agio duk. ces. 7 3/8.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. PP. Br. Virege i br. Jojsika Mik., c. k. podporucznicy; br. Jojsika, c. k. pułkow.; Mayer Oto, Takaczy Konst. i hr. Palfy, c. k. rotmistrze i Suchodolski, c. k. major, z Brzeżan. — Posselt Jul., c. k. podpuł. z Drohowyża. — Niezabitowski Nap., z Nakla. — Oczosalski Stefan, z Hrusiatycz. — Kutkowski Wład., z Czerlan. — Hr. Dzieduszycki Alex., z Izydorówki. — Hr. Dunin Borkowski Miecz., z Mielnicy.

Hotel Langa: PP. Heidelbrand Leop., z Oderberga. — Nałęcz Keszycki Józ., z Dzwiniaczki.

Hotel angielski: PP. Korytowski Raf., z Kipiaczki. — Milczyński Fran. z Hrebenny. — Passakas Liberat, z Czerniowiec. — Debaissa-Voinils Daniel, c. k. porucz., z Tarnopola. — Br. Staffenberg Fil., c. k. rot.; ks. Caatacuzene Alex., br. Wimmersberg Wincenty, Ruic de Roxas Józ., c. k podporucznicy i hr. Wurmberg Henr., c. k. porucznik, z Żółkwi. — Mans-Marienson Winc., posiad. kopalni, z Wiédnia.

Hotel europejski: PP. Korytowski Kar., z Podhajczyka. — Rubczyński Wł., z Jaśniszcza. — Hr. Starzyński Leop., z Podkamienia. — Pierzchała Ig., z Uszkowiec. — Wolański Mik., z Powosiewiec.

Pod kolej żelazną: P. Biliński Jan, z Huty obedyńskiej.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. czerwca.

PP. Abrahamowicz Józ., dr Trójcy. — Bogusz Apol., do Bortnik. — Czermiński Jul., do Glińska. — Gołaszewski Wł., do Targowicy. — Zakliczyn Jordan Teod., do Nowego sioła. — Kaczkowski Mich., c. k. radca s. obw. do Sambora. — Raciborscy Kaz. i Stan., do Wiédnia. — Męciński Fran., do Huty zielonej. — Starzyński St., do Derewni. — Skrzyszowski Józ., do Bełzca. — Turkułł Fel., do Seredca. — Udrycki Adolf, do Wielkich mostów. — Ubysz do Ostobuża. — Zbrożek Adam, do Wierzbiąża.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326.44	+ 13.9°	87.4	północny	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.66	+ 20.4°	60.4	„	„	jasno
10 god. wiecz.	327.16	+ 15.6°	72.0	„	„	„

TEATR.

Dziś przedstawienie niemiecki: **„Zbójcy w Abruzzach,"** wielka pantomima z ewolucyami i tablami w 2 aktach, w którem po raz ostatni będzie mieć udział towarzystwo jeźdzców sztucznych p. Slezaka.

Jutro na scenie polskiej na dochód Jpi. Majeranowskiej: **„Łaska Imperatora"**, opera w 1 akcie L. A. Druszewskiego i **„Tygrys bengalski"**, krotochwila w 1 akcie z francuskiego.

KRONIKA.

Miłośnicy sztuki dramatycznej będą musieli niebawem na dłuższy czas zrzec się przyjemności teatru. Tutejsze towarzystwo sceniczne zamyka z końcem czerwca na dwa miesiące dalsze przedstawienia w stolicy, i wybiera się w gościnę do Czerniowiec i do Stanisławowa. Obadwaj dyrektorowie pp. Nowakowski i Smochowski dla swych niepospolitych zdolności i zasług około sceny ojczystej tak wysoce położeni w względach publiczności udają się też osobiście przewodniczyć popisom trupy na prowincyi. Obok nich samych będą z równą gorliwością ubiegać się o względy publiczności czerniowieckiej wszyscy ulubieni i cenieni z talentu artyści i artystki jak pp. z Radzyńskich Hubertowa, Targowska, Rutkowska, Safirówna, pp. Maleszewski, Henig, Wilkoszewski, Woźniakowski, Hubert i reszta towarzystwa. Jedna tylko pani Aszpergerowa zmuszona wyjeżdżać za granicę, nie będzie mogła uczestniczyć w wycieczce letniej. Pragnąc przed obcą publicznością w jaknajlepszem przedstawić się świetle postarali się dyrektorowie o nowe zupełnie dekoracye pędzla p. Pohlmana, zaopatrzyli się w nową zupełnie garderobę i z doborowym wystąpią repertoarzem. Pełni najlepszych chęci, nie szczędząc żadnych kosztów, trudów i zabiegów, budują z swej strony na udział, zachętę, i uznanie nie tylko samej publiczności czerniowieckiej ale i szanownych obywateli z okolic pobliskich. Pierwsza reprezentacya w Czerniowcach odbędzie się dnia 10 lipca.

— Środki na zupełną restauracyę kościoła św. Szczepana w Wiédniu zostały znacznie pomnożone. Na wniosek burmistrza powzięła rada gminy miasta Wiédnia na posiedzeniu z dnia 9. b. m. uchwałę, dodawać z miejskich rent zacząwszy od 1859 roku corocznie sumę pięć tysięcy złotych reńskich a mianowicie tymczasowo na czas pięciu następujących lat na restauracyę tego kościoła. Komuna stołecznego miasta Wiédnia, która przeprowadzeniem odbudowania szczytu jasno udowodniła, jak bardzo stara się o godne utrzymanie tego najokazalszego średniowiecznego pomnika, dała tą uchwałą nowy dowód swego zamiłowania do sztuk pięknych.

— Według meteorologicznego buletynu paryskiego obserwatoryum, które zawiadomiają codziennie telegrafem o stanie atmosfery z najgłówniejszych miast Europy, zrobiono w tym miesiącu postrzeżenie, że prawie zawsze o 9. godzinie rano od dnia 1. czerwca jest 18 do 23 stopni gorąca w Paryżu, Madrycie i Florencyi, a o tym samym czasie w Konstantynopolu i Petersburgu prawie jednakowe, gdyż 12 do 14 stopni. Stan barometru w Europie i jednej części Azyi zmieniał się prawie nieznacznie. Dnia 8. czerwca było w Paryżu o 6tej godzinie rano 20 stopni, o 12. godzinie 30 7/10 a o 2 godzinie po południu 33 3/10 stopnia według stuczęściowego termometru inżyniera Chevallier.

— W mieście Emden srożył się dnia 3. czerwca straszny pożar, który wybuchł w jednym z składowych domów tamtejszego towarzystwa połowu śledzi. W tym składzie znajdowały się wszystkie zapasy tego towarzystwa liny, żagle, sieci, smoła i t. d. Wielu z tych zapasów wydobyto wprawdzie w wielkim pospiechu, jednak pozostało jeszcze tyle, że srożący się żywioł ogarnął w mgnieniu oka wszystkie naokoło stojące budynki, a nawet zapalił jeden z domów po drugiej stronie portu. Połow śledzi nieprzyjdzie w tym roku wcale do skutku.

— Na obradach związkowego sejmu w Washingtonie toczyła się przed kilka dniami następująca rozprawa: Toombs (demokrata): Mówimy o przedajności w Mexyku w Hiszpanii, w Francyi i innych państwach, i przypuszczam, że wiele jest w tem prawdy, jednak mojem doświadczeniem i według moich bardzo obszernych własnych postrzeżeń muszę wyrazić przekonanie, że na całej kuli ziemskiej nima tak przedajnego rządu, jak w Stanach zjednoczonych. — Hale (republikanin): Jestem także tego zdania. Kilku innych senatorów: My także. Toombs: „A najwięcej rażąca przedajność objawia się w sądownictwie."

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*